

چارشانبا — ۱ کانون اول ۱۹۲۶

جلد : ۷

دردلجی سنه — نومرو ۷۵

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

پوردی پاننده کی سنده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملی مخصوصه

آبونه شرائطی سنه لکی ۲۰۰

آلتی آیلنی ۱۰۰ : فوق العاده

نسخه رایجیون ۵۰۰ و ۳۰۰

غروشدور .

مجموعه مزه بنتجه طبیبی تفسیب

ایدلمه یی اثرلر اعاده ایدلمز .

هر آبلک برنجی دارنه بشنجی کونلری میبقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، قنی رسمی مجموعودور

« تاغور » دن

صباحین آغمی دکره آدم .

قاراناق اوچوروملردن غریب ، جانلی
لوحلم طارادم . بونلرک بعضیسی برتسم کی
بارلاپور ، کیمیی کوز یاشری کی پیریلدا .
پور ، بعضیلری ده یکی برکنیک یا ناقلری قادر
قیزادیوردی .

کوندوزکی پورغونلغمله آوه کیتدیکم زمان
سوکلمی باغچه ده چنه اوطورمش ، برچیچک
پارافلری بیرتمقله مشغول کوردم .

بردیقه قادر تردد ایندم ، سوکرا بوتون
طوبلادقلری آیاقلریک آتته سردم ، سکوت
ایندم ، دوردم . او بونلره حیرتله یاقدی
و دیدی که : « بونلر نه در ؟ نه یه یارار ؟ »
اوانتدم ، باشی اوکه اکدم و کندی کندیمه
دوشوندم : « بونلر نیم ایچین نه بر غنیمت
مالی ونه ده بر چارشی متاعی ایدی که اوکا لایق
بر هدیه اولسون . »

سوکرا بن بونلری کیچه اولونجه بربر
سوقغه فیرلادم . صباحین اوایلدیم وقت
قایمک اوکنده بر چوق سیاحلر کوردم . اونلر
بونلرک هپسی طوبلادیلر و اوزاق اوزاق ملکیتلره
کوتوردیلر . بشکماش : انکیزجه دن مترجی

دیهه ضیا

تعبی بر برندن تفریق اتمک ایچون بو طرزده
خبری جبری بر تقریق یایمغه و بونلرک فارق
صنعتلری آرامغه مجبور قالمزدم . بونکله
برابر بیلوم که لایمک تعصب اولوری
دییه جکرجوق بولونه جقدر . فقط جمعیترک
معنوی ایلک معماری فی الحقیقه دین ایسه
و معشری وجدانک تاثیرنده دینی بر خاصه
مکشوز بولونیورس اک عصری جمعیتلر بیله
قیمت و منفعلری محقق دیندارانه بر تعصب
ایله مدافعه ایده جکلردر . مسئله یه بونقطه
نظردن یاقیلجه تعصب بر مدت ضلاله
اوغرایرق بر جرم ایشلمش و بوکا مقابل
جزاسنی کوردکدن سوکرا حقیقی واجتماعی
وظیفه سته تکرار عودت آتیش عدالونه بیلیر .

مصلطفی شکیب

داوالفنون روحیات مدرسی

حرف مسئله سی

تورکجه نیک لاتین حرفلریله یازیلنه سنی ابتدا
۱۲۷۸ تاریخنده ایلری سورن آذربایجانک
مشهور ادبی و ابلک تیاترو محرری میرزا
فتح علی آخوندوفدر . بوکالده برساله سی
اخیراً باکوده طبع ایدیلن آخوندوف ،
وقبله بو خصوصه عثمانلی حکومته ده بر لایحه
ورمشدی . بولایحه صدارت طرفندن
« جمعیت علمیه عثمانیه » یه حواله واوراده
مذاکره ایدلدی . فقط قدری پاشاکی بعضی
ذواتک نفوذ و تأثیریه قبول اولونمدی . بو
حادثه دن بش آلتی سته سوکرا مسئله یکیدن
تازه لندی و اوزمانکی « ترقی » غزته سنده
اوزون مناقشه لری موجب اولدی . ایران
سیاسی رجالندن اومنی ملقون خاذه ایشه
قاریشورق بوتون اسلام قوملریک بو القبا
یوزندن انحطاطه اوغراقلری دعا ایتدی .
« نامق کال » بکک بو ادعایه جواباً اوسیرالده
یازمش اولوب مؤخرأ « مجموعه با الضیا » ده
انتشار ایدن « اصلاح حروف مسئله سی »
آدلی مقاله سی حالا بوکون بیله قیمتی قایم
ایتمه مشدر .

« نامق کال » قیمتلی بروشیقه ماهیتنده اولان
بومقاله سنده ، حرف مسئله سنک ، بر ملتک
ترقیسنده پک بویوک بر اهریتی اولدیفنی آمین
بر قطعیت و صراحتله درمیان ایدیورکه ،
بونک عکسنی اثبات اتمک هان غیر ممکندر .
فی الحقیقه حرف مسئله سی بر ملت ایچون
حیاتی دکل ، بالهکس ماهیت اعتباریه تالی
بر مسئله در . معافیه هر نه دسه ، اوت دتبری
بزده بونکله اوغراشانلر بولونیور . نیتکیم
مشروطیتک عقیده ده بومسئله بنه اورتابه
قونولش ، حرفلر مرکز اصلاحی ایچون مختلف
مشکلر تکلیف ایدیش در . نتیجیسی کلین
بومساعی الیوم هدفی دکیشدیرمدرک دوام
ایتمکده ، شیمدی ده قوللاندیمز حرفلری
بر افرق لاتین حرفلریک قبولی موضوع
بحث اولمقده در .

لاتین حرفلریک قبولنه طرفدار اولانلر ،
ظن ایدیورلرکه غرب مدینته بو صورتله
داها چاپوق و داها قولای تمیل ایده بیلیرز .
حالبوکه غرب مدینته تمیل حرفلر مرکز تبدیلی
ولاتین حرفلریک قبوله قابل اولاماز .
اخیراً نشر ایدیلن « حرفلر مرکز مدافعه سی »
اسملى کوچوک رساله ده بوجهت تمامیه
ایضاح ایدیش اولدیفندن بز بوراده فضله
ایضاحه کیریشمک ایسته میز . اساساً بویه ده
اولسه ، حرفلرک تبدیلی تخمین ایدیلدیکی
قادر قولای دکلر .

حرفلرک تبدیلی ایسته ینلر ، بو ایثی
علی العاده بر منطق مسئله سی حائله محاکه
ایتمه بویه بر علم مسئله سی صورتنده تدقیق
ایده درسسه بونی تسلیم اتمک مجبوریتنده
قالیرلر .

تورک لسانی تاریخی کوستریورکه ،
تورکر شیمدی یه قادر مختلف الفبارة ملاک
اولمشلر ، یعنی بر قاج دفعه الفبا دکیشدیر -
مشلردر . فقط بوالفبا تبدلنده نکسی عاملر
تأثیر یاپدی ؟ بونی آکلامق ایچون تورک
تاریخ و فیلولوژیسنک بر چوق صفحه لری
ایچیدن ایچیه تدقیق اتمک ، اوکره نیک
لازمدر . مثلاً بر ملتک حرفلری دکیشدیر -
بیلیمی ایچون اسکى بر حرثدن محروم اولمی
و چوق ابتدائی بر حالده بولونمسی ایجاب
ایدر . حالوکه تورک ملتی چوق اسکى بر حرثه
مالک اولدینی کی ابتدائی بر ملت ده دکلر .
اویغور الفبا سی ترک ایدیلرک عرب حرفلری
استعماله باشلاندینی زمان - او وقتکی تورک
مدنی بوکونکنه نیتله چوق ابتدائی اولمه
سته رغماً - بو حرفلر ، بنه تورکر آراسنده
چوق مشکلاته برلشدی . حتی عرب الفبا سی
اویغور الفبا سته نظراً تورک لسانته داها
موافق برالفبا ایدی . بوحالده بیله عرب الفبا
سنک قبولی متعاقب اویغور حرفلری هان
اورتادن قالمقادی ، بالهکس اوزون مدت

رهناس

—>>> <<<—

رهناس . بالعكس طبیعت قارشى بويوك برمنتويت كوستريور ، وانسانى الك طبيى برحبات ياشامغه سوق ايديور .

قرون وسطا ، روح ايله بدن آره سنده . برايكلىك تصور ايديور ، بدن اهل ايديله . جك برنى ديه تلقى ايلور ، واونك چيركندىكى ، تدير جازسه ، كوزللكندن داهي كوزل بوليور . رهناس بوايكلىكى قالدرييور ، روح ايله بدن آرانده بر آهنگ تاسيس ايدورك ايكسنگده عيى درجهده سربست برانكشافه مظهر اولسنى تأمين ايتك ايستيور .

قرون وسطاده ، انسانك معنوى حياتى ، آريستوتله وخالصه كليسايه استناد ايتكسرين ، تدقيق ايلمك هان هان منوعدى ، بوختو عيته رغما بروايدده چالشمق چارلارنى بولان تصوف بوخصوصده آرزوق براساستنا تشكيل ايديور سهده قاجاناقلى يوللردن كيتمك اضطرار اوند قالدريي ايجون ، اوده ، فاض فقط دار بر ساحده صابانلنقدن كندىنى قورتاره مامشدى . رهناسنك الك بويوك خدمتى ، بشرى ، بايانمز برذوق ، بايانمز برعلم ، منى اولان معنوى حياه قاووشد ريق اولاشدر .

« دنياده هر شى بوشدر : انسانه بر شى لازمدر : آخرت » دستورى يرينه رهنه . سانسندن سوكر شو دستور قائم اولاشدر : « دنياده هر شى بوش اوله بيلير ، فقط ياشادقچه انسانه الك لازم اولان شى ، فكر آ و بدنا قابل اولدينى قادارقونلى برحبات ياشامقدر . آوروپاي آوروپا ايدن ، فى كشقلردن زياده بومبتدل حقيقدر .

بوسف شريف

دارالفنون غرب ادبى تاريخى مدرسى

ساز

بى ديكلمه بيك ،
كولوپورم ، آغلاپورم
وقلبكزى داغلاپورم ،
بنله ايكلمه بيك . . .

شيمدى شافراق
نهمه له كولوپورم آغلاپارق ،
سوكر كوزلردن ياشلر دو كولهرك
آغلاپورم كولهرك . . .

بى ديكلمه بيكز ،
بنله ايكلمه بيكز ،
بى آغلاپورم ، كولوپورم
و آغلاپورم كوله اولوپورم . . .

على مختار

قوللايلىدى . بو ، بوبابده سرد ايديله جك الك كوچوك مثالدر ، بومثاللر ، اكر ايسته . نيره ، تكثير ايديله بيلير . بومثاللر اوكنده بر لسانده حرفلر ك قولايجه تبديل ايديله . بيله چكته عائد ادعاك ندرجهيه قادار قونلى اولدينى آكلشيله بيلير . على العاده منطق وعلى العاده محاكمه ايله آله ايديلن نظريه له . حيات ساحه سنده بويوك بر تطبيق قابلى كوستره مزملر . اجتماعى حادثلر اوزرنده مؤثر اولق ايجون ، قطعى صورتده اجتماعى دستورلر تبعيت ايتك مجبوريتى واردر . بو دستورلر بىكانه قانلردركه انجى لاتين حرفلرينك قبولنه طرفدار اوله بيليرلر .

لاتين حرفلرينك قبولى مسئله شى يالكز حرث وتاريخ مسئله شى ده دكلر . بونك اقتصادى ، تدريسى جهتلرى ده واردركه ، بونلره ن ايشك يالكز اقتصادى سببى دىخى لاتين حرفلرينك قبولى تشبثى عقايمه محكوم براقنه كافى كلير .

اختصاصه حرمت ايتك ايسته ديكمز شو صيرالده بويه مهم خصوصيات ايله هر كسك اشتغال ايتمه شى بر آنارشى توليد ايتكندن باشقعه بر شيه ياراماز .

كوسربى زاده محمد فراد
دارالفنون تورك ادبى تاريخى مدرسى

قرون وسطاده آوروپانك عرض ايتديكى منظره يك قسوتلى ايدى . حياتى ، برغايه دكل « آخرى سعادت وصول ايجون » برواسطه عدايدن بر ذهنيت بوتون قابليتلى كورله تيور وانسانلرى مرق و تخمسدن ، ذوق و شطلا رتدن محروم بر حبات سورمكه محكوم ايدييوردي . رهناس ، آوروپايي بوصيفيتلى كابوسلى اويقودن اوپاندردي : آكلاليش افقى دارالسان ، روحلرى و وجودلرى جنبرله ن اخلاق قابليتلى مناسترله التجايه مجبور ايتدى .

قرون وسطايى ، فكرى مغاليت فقطه . نظرندن عاطل بردور ظن ايتك ، « فيلسوف » عنوانى صميمى فقط فضولى اوله رق طاقبان اون سكرنجى عصر محرلرندن قلم بر يادكار . در : النده كى محدود و سقط واسطه لرندن اعظمى درجهده استفاد ايدن بردور اوپوشوق عدايديله من : شبه يوقه قرون وسطا عاطل دكلر : فقط ينه شبه يوقه قصيردر . قرون وسطا باشدن باش قارانلقده دكلر : فقط ضباى ضعيفدر ، وهر سنى ايشى كى يالكز معين بعضى فضالى آيديتلانيور ، روحك بر جوق قسملرى ظلمتلر ايجنده بر اقيور .

رهناسن ، قرون وسطانك جسارت قيريجى قولتوق دكسكلى و نوش ايشينى يرينه وجودى كندىلكندن حركت ايتدين قولتوق وهر شى طبيى شكليله كوستره بيان ضيالر كتيريور .

قرون وسطانك ابكى قولتوق دكسكى ، قاتوليكشديلش آريستوت و قاتوليكلر بر . لشن كليسا ايدى . رهناسن بوايك قولتوق دكسكى قيريور ، آتيور وانسانه : يورور ، چونكه يوروي بيليرسك » ديور .

قرون وسطا ، طبيعت دوشاندى . سوق . طبعيله قارشى مجادله ايتك ، اونلرى يكمك و غير طبيى برحبات ياشامغه موافق اولق ، ايسته بودورك تعقيب ايتديكى باشليجه غايه .